

Kalmeta uz Bandića na predstavljanju u Mimari

EUROPSKA PRIJESTOLNICA KULTURE

Kako je Kalmeta predstavio Zadar

ZAGREB ● Prikazom filma od nekoliko minuta snimljenog prije dvije godine, u vrijeme kada je Ministarstvo kulture organiziralo jednu od niza radionica za predstavnike hrvatskih gradova, započela je konferencija za medije u Muzeju Mimara povodom druge javne prezentacije gradova koji se natječu za Europsku prijestolnicu kulture. Grad Zadar predstavljao je gradonačelnik Kalmeta. Kandidati gradova su se predstavili abecednim redom. Nakon Dubrovnika, Đakova, Osijeka, Pule, Rijeke Splita, Varaždina, svojih četiri minuta koliko je predviđeno iskoristio je i Kalmeta.

– Zašto Zadar? Upravo zato jer grad čija povijesno-kulturna baština u kontinuitetu djeluje više od dva milenijuma uistinu zaslužuje da postane europska prijestolnica kulture. Njegovi atributi koji govore o tome su snažni. Nastavak kulturnog indinteta nastavlja se u ovom potonjom dvadeset i prvom stoljeću, jednim od svih devet gradova kandidata za EPK i to originalnošću i jedinstvenošću u svijetu, dvijema instalacijama – Pozdravom Suncu i Morskim orguljama. Diči se kao nijedan grad sa tridesetak dragulja:

1. Grad četiriju nebeskih zaštitnika
2. Prva vojna bolnica na području Lijepe naše (1611.)
3. Prva spomen ploča Lepantskoj bici u svijetu (1573.)
4. Prvi pečat u Hrvata
5. Prvi perivoj na tlu Hrvatske 1829.
6. Prvi notni zapis u Hrvatskoj
7. Prva operacija pod esterkom narkozom, četvrta u svijetu
8. Prve novine na hrvatskom jeziku (Kraglški Dalmatin 1806.)
9. Najstarije živuće hrvatske novine – Narodni list
10. Red i zakon sestara Dominikanki (1345.), prvi cjeloviti latinični hrvatski tekst
11. Prvi Medicinski fakultet 1806.
12. Prvi strip napisan u Hrvatskoj 1869.
13. Prve astronomske tablice u Hrvata, naziva Kalendar sv. Krševana, napravljene između 1257. i 1338. godine 1294., u okrilju Benediktinskog samostana sv. Krševana
14. Prva hrvatska čitaonica 1807.
15. Najveća gotička crkva na tlu Dalmacije – sv. Frane
16. Najveća romanička crkva u Dalmaciji – sv. Stošija
17. Prvi otvoren grad – utvrda u Hrvata 1868.
18. Prvi hrvatski roman – Planine Petra Zoranića
19. Prva gradska rasvjeta u Hrvata – 1894.
20. Prva alka na tlu Hrvatske – nastala početkom 18. stoljeća.
21. Prvo veleučilište na hrvatskom tlu – 1396.
22. Najstariji barkajoli – tradicija duga osam stoljeća
23. Prva hrvatska Primaljska škola
24. Prvi liker naziva Rosoglo, preteča kasnijeg Maraschina
25. Najveći romanički Forum na istočnoj obali Jadrana
26. Pozdrav Suncu
27. Morske orgulje
28. Muzej antičkog stakla
29. Zlato i srebro Zadra
30. Posjet Pape Aleksandra III u Zadru

Ministarstvo kulture organizirat će sastanke stručnog povjerenstva s prijavljenim gradovima od 26. do 29. svibnja u Zagrebu. Povjerenstvo po završetku sastanka objavljuje listu gradova kojim odlaze u drugi krug (nema ograničenja broja gradova). U drugom krugu ovjerenstvo posjećuje gradove, očekivano tijekom jeseni 2015. ili početkom 2016. Vlada RH proglasit će tada jedan hrvatski grad Europskom prijestolnicom kulture.